

El sucre

(ALDC, VIII, 1863. El sucre)

Sucre prové de l'ár. andalusí ASSÚKKAR (cl. SUKKAR) (Corriente) o de l'ár. SÚKKAR (*DECat*; veg. cat. ant. *súquer*), procedent de l'Índia; cf. port. *açúcar*, gall. *azucres*, cast. *azúcar*, it. *zucchero*, oc. i fr. *sucre*. Des del punt de vista fonètic, l'alg. presenta la var. *súcuro* [f.] 85, presa del sard *tsúkkaru*, on deu ser adaptació de l'it. *zucchero*, si no ho és del cat. *sucre*, on a voltes s'usa en femení; però, a part de *suque* [m.] 48, és en cat. occ. on s'han generat més var.: *sugre* [m.] 157, amb sonorització de [k]; *sucrí* [m.] 96, amb mutació de vocal final [e] > [i]; [θ]ucre [f.] 132, [θ]ucre [m.] 134, d'afinitat aragonesa, com a[θ]ucre [m.] 100, amb interdental i, a més, amb el segment *a-*, com *assucre* 94, de factura castellanoaragonesa.

Quant al gènere, el *m.* és molt general, en cat. occ. més estable per la marca *-e*, una mica menys en cat. or. on el canvi al *f.*

(12 ocurrències; general en men.), com a la loc. 132 del cat. occ., ha tingut lloc pel seu caràcter no quantitatiu, el segment final [ə] corresponent a mot *m.* o *f.*, i pel seu ús freqüent sense determinant (*càrrega de sucre*, *pols de sucre*, *sense sucre*, *posar sucre*, etc.); aquesta darrera condició hauria afectat el canvi al *f.* de *sucr[e]* del cat. occ. Així com en cat. occ. l'articulació *sucr[e]* o *sucr[a]* delata el gènere, en cat. or. el determinant marca el *m.* o el *f.*: *sucre roig* 44, *suque roig* 48, *sucre blanc* 115, *sucre blanc* 35, 44, 69, 95, 163, *suque blanc* 48; *sucra blanca* 65, 68, *sucra morena* 68, *traca sa sucra* 'acosta el sucre' 72.

L'únic mot normatiu és *sucre* [m.], des del *DOrt*, 1917.

